

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/149/2016
Identifikačné číslo spisu: 7715215435
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7715215435.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu N. U., trvale bytom Q. zastúpeného advokátom Mgr. Štefanom Jakobom, so sídlom Košice, Nerudova 9, proti žalovanému AGRO - Land SK s.r.o., so sídlom v Malčiciach č. 200, IČO: 47 153 733, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Illeš, Šimčák, Brösl, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 27, IČO: 36 861 472, o nahradenie prejavu vôle a nariadenie predbežného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 16 C 379/2015, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 22. februára 2016 sp. zn. 5 Co 29/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce uznesením zo 17. septembra 2015 č. k. 16 C 379/2015-27 nariadil predbežné opatrenie, ktorým žalovanému zakázal nakladať s nehnuteľnosťami špecifikovanými vo výroku rozhodnutia a to previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam darom, ich scudzením tretej osobe alebo ich zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo zaťažiť ich záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby, alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby až do právoplatného skončenia vo veci samej. Druhým výrokom okresný súd žalovanému zakázal až do právoplatného skončenia veci samej previesť užívacie práva odplatným alebo bezodplatným titulom na tretie osoby k nehnuteľnostiam špecifikovaným v predmetnom uznesení (dať ich do nájmu, podnájmu, bezodplatného užívania tretím osobám), ktorých doba trvania presiahne čas, ktorým sa súdny spor vo veci samej právoplatne skončí.

2. Krajský súd v Košiciach uznesením z 22. februára 2016 sp. zn. 5 Co 29/2016 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie zo 17. septembra 2015 č.k. 16 C 379/2015-27 ako vecne správne, a to s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1, ods. 2 O.s.p.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) na súde prvej inštancie

dňa 22. apríla 2016 dovolanie, doplnené podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 13. mája 2016. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bude zamietnutý alebo uvedené rozhodnutie zruší a vec vráti na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. odňatím možnosti účastníka konať pred súdom, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za nedostatočne odôvodnené, teda nepreskúmateľné. Podľa dovolateľa odvolací súd nezdôvodnil svoje rozhodnutie vyčerpávajúcim spôsobom zo všetkých relevantných skutkových a právnych hľadísk, ktorých posúdenie bolo nevyhnutné pre záver o dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia. Rozhodnutie odvolacieho súdu len v minimálnej miere obsahuje vysvetlenie, v čom tento súd vidí nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, či otázky ujmy, ktorá by mohla nariadením predbežného opatrenia žalovanému vzniknúť. Odvolací súd na žiadny z rozhodujúcich odvolacích argumentov dovolateľa nedáva žiadnu odpoveď, čo dovolateľ považuje za porušenie práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, ktorého súčasťou je aj právo na zodpovedanie aspoň hlavných argumentov uplatnených daným účastníkom konania. Uvedené dôvody považoval žalovaný za dôvody dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. a) a c) O.s.p.

4. Žalobca sa k dovolaniu vyjadril podaním doručeným okresnému súdu dňa 12. júla 2016. Poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. septembra 2015 pod sp.zn. 6 Cdo 359/2015, kde v obdobnej právnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol, pričom sa odvolával na prípustnosť dovolania vzhľadom k faktu, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. Žalobca považoval dovolanie za neprípustné.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (§ 427 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c) CSP).

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (19. februára 2016), t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení do 30. júna 2016 (ďalej aj „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle citovaného prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť podaného dovolania posudzoval podľa § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

8. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a) O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b) veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky. Ako je však výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením. V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí taxatívne vymenovaných vo vyššie citovanom ustanovení, kde dovolanie nie je prípustné bez ohľadu na spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania žalovaného je preto v zmysle ustanovenia § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčená.

9. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a) až e) a g) O.s.p. netvrdil a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

10. K námietke nepreskúmateľnosti (t. j. nedostatku v odôvodnení) rozhodnutia súdu nižšieho stupňa, ktorou žalovaný odôvodnil prípustnosť svojho dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. dovolací súd poznamenáva, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 1/2016 a je aktuálne aj v danom prípade.

11. Najvyšší súd skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. Vzhľadom na obsah spisu a dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu dovolací súd konštatuje, že v danom prípade nejde o výnimočnosť, aby písomné vyhotovenie napadnutého rozhodnutia neobsahovalo zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, ktorá skutočnosť by zakladala prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. Dovolaním napadnuté rozhodnutie spĺňa zákonom požadované náležitosti (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p. vo väzbe na § 167 ods. 2 O.s.p. a § 157 ods. 1 a 2 O.s.p.), keď treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom aj vo veci predbežného opatrenia tvorí jeden celok a určujúca späťnosť potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu s rozhodnutím súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd potvrdí rozhodnutie súdu prvého stupňa pre jeho vecnú správnosť vo výroku (§ 219 ods. 1 O.s.p.), čo znamená komplexnú správnosť potvrdzujúceho rozhodnutia z hľadiska skutkových a právnych dôvodov, potom ak sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, môže (ale nemusí) sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosť napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Uvedená právna úprava teda dovoľuje odvolaciemu súdu pri odôvodňovaní svojho potvrdzujúceho rozhodnutia, ak sú súčasne splnené dve podmienky - ak je výrok vecne správny a v celom rozsahu sa stotožňuje aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, že nemusí opakovať podstatnú časť z odôvodnenia súdu prvej inštancie, ale stačí, ak v odôvodnení rozhodnutia iba poukáže na správnosť skutkových zistení a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu potom neobstojí námietka dovolateľa, že odvolací súd nezdôvodnil svoje rozhodnutie vyčerpávajúcim spôsobom zo všetkých relevantných skutkových a právnych hľadísk nevyhnutných pre záver o dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia. Napokon treba dodať, že za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

12. Dovolací súd pre úplnosť v súvislosti s nedôvodnou námietkou dovolateľa o porušení práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, pretože odvolací súd na žiadny z rozhodujúcich odvolacích argumentov dovolateľa nedáva žiadnu odpoveď dodáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III.

ÚS 60/04 -www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“. (napr. Georgídias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997, či rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B).

13. Pokiaľ dovolateľ namieta nesprávne, či nedostatočné posúdenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy odvolacím súdom ako korelát existujúcej dôvodnej potreby dočasne upraviť pomery účastníkov (§ 74 ods. 1 O.s.p. alebo § 102 O.s.p.) namieta nesprávne právne posúdenie (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie však nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p., lebo (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdom účastníkovi konania neznesie realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010). Nesprávne právne posúdenie bolo síce okolnosťou, ktorou bolo možné odôvodniť procesne prípustné dovolanie, avšak samo osebe prípustnosť dovolania nezakladalo (viď napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa dovolací súd správnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom nezaoberal.

14. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaného, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo účinok sledovaný dovolaním (možnosť uskutočniť meritórny dovolací prieskum), ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.